

А. Б. РЕЗНІК І СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА. ТРАДИЦІЇ БЕРЕЖЕМО І ПРИМНОЖУЄМО.

*Морондель Галина, вчитель англійської мови
Комунального закладу „Гайворонський ліцей № 2”
Гайворонської районної ради Кіровоградської області*

*“Виховання бажання вчитися-
мета всієї педагогічної роботи.
На її досягнення повинні бути
спрямовані всі зусилля школи”*

А. Б. Резнік

Анотація. В даній статті йдеться про актуальність досвіду А. Б. Резніка, творче застосування ідей педагога новатора щодо формування всебічно розвинутої особистості. Визначено напрямки роботи з обдарованими учнями. Розглянуто форми і методи роботи. З'ясовано значення самостійної роботи учнів у вивченні англійської мови та роль вчителя у формуванні особистості, та розвитку її здібностей, обдарувань.

Досвід і ідеї А. Б. Резніка це історія педагогічної думки. Творче і сміливе застосування ідей Резніка щодо формування всебічно розвинутої особистості, її становлення відкриває нові можливості у процесі створення нової української школи. Реформування освіти все більше стає одним із факторів нового якісного стану суспільства. Практика педагога-новатора є особливо близькою і потрібною. Педагогічний процес спрямовується на формування особистості, розвиток її здібностей, обдарувань, розкриття потенційних можливостей. Питанням індивідуалізації займалися вчителі школи під керівництвом кандидата педагогічних наук А. Б. Резніка.

Вивчаючи інтерес та прагнення учнів до навчання, запроваджено диференціацію та відкриті класи з поглибленим вивченням предметів, англійської мови зокрема.

Вчителі англійської мови працюють наполегливо і плідно не тільки на уроках, а й на заняттях з обдарованими учнями у секції англійської мови Малої академії наук. На заняттях вчителі дають учням більш глибокий, детальніший матеріал з граматики, лексики, навичок аудіювання, читання, письма. Особливу увагу педагоги приділяють розвитку навичок усного мовлення. Саме завдяки таким методам роботи учні виборюють

призові місця на районних та обласних олімпіадах з англійської мови, в обласному конкурсі-захисті наукових робіт в Малій академії наук.

А. Б. Рєзнік, як і В. О. Сухомлинський величезну увагу приділяв самостійній роботі учнів.

У Василя Олександровича діти писали казки, в Арона Борисовича – творчі реферати – синтез переказу та твору. В свою чергу, ми рекомендуємо написання творчих робіт, есе на актуальні теми сьогодення, а також на нестандартні життєві ситуації. На наше переконання, така форма роботи розвиває критичне мислення, привчає до самостійного осмислення матеріалу, до вибору літератури, джерела інформації, розвиває вміння висловлювати свої думки.

У цьому навчальному році 20 талановитих учнів нашого закладу взяли участь у Міжнародному конкурсі есе для молоді на тему “Creating the society full of kindness” (Створення суспільства повного доброти). Організатор конкурсу Фонд Миру Гой, Японія. Участь в конкурсах допомагає вирішувати одне з найголовніших завдань школи – самостійне оволодіння знаннями та їх практичне застосування.

А. Б. Рєзнік був переконаний, що „навчальна активність на уроці спонукає учнів до поповнення знань у гуртках, а пізнавальна позаурочна діяльність формує свідоме ставлення до уроку ”. В своїй роботі по розвитку пізнавальної діяльності учнів поза уроком вчителі англійської мови відмічають дві тенденції : вдосконалення існуючих форм роботи та формування нових. Це традиційні форми, які склалися ще в 70-і роки : захист читацького інтересу, проведення бібліотечних уроків, предметних олімпіад і ті, які з'явилися нещодавно : конкурси ерудитів, брейн-ринги, проектні роботи, презентації, інтернет- олімпіади. Педагогічний колектив успішно продовжує традиції започатковані А. Б. Рєзніком. Талановитий вчитель, високоерудований працівник освіти багато зробив для вивчення та поширення педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського. У своїй роботі Арон Борисович керувався мудрою думкою, яка належала Василю Олександровичу „Знати – це вміти користуватися знаннями ” . Набутими знаннями учні повинні вміти розпорядитися в будь-яких умовах. Наші учні вдало застосовують знання набуті в процесі навчання в школі, беруть активну участь в Міжнародних конкурсах з англійської мови та демонструють високий рівень знань даного предмету.

FLEX (програма обміну майбутніх лідерів) : Мазуренко Юля (США, штат Міссурі, Еплтон – сіті, 2004/ 2005).
НМС (конференція директорів британських шкіл) : Сигидюк Надія (Чіпвел-скул, Лондон, 2003/2005) ;
Ковпак Настя (Райд-скул, Англія, 2010/2012) ;
Луценко Дмитро (Блоксхем-скул, Англія, 2013/2014) ;
Лінецький Артем (Англія, 2015/2016) ;
Гончарук Олена (Сіфорд- коледж, Англія, 2017/2018).

А. Б. Резнік мав дар справжнього вчителя – умів зазирнути в майбутнє, передбачити подальший розвиток педагогіки. Він сам був у пошуку нового, ефективного, але обов'язково зваженого.

Педагог вважав, оскільки суспільство зазнає докорінних змін, то й школа не може не реагувати на них.

Арон Борисович чи не першим у районі заговорив про інтеграцію як процес зближення різних наук і розвитку їх взаємозв'язків. Він особливу увагу приділяв всебічному розвитку особистості, розширенню ерудиції дитини. Вчитель зазначав, що під час інтегрованих уроків у школярів розвивається здатність бачити проблему цілісності, встановлюються суттєві зв'язки між різними галузями.

З легкої руки А. Б. Резніка вперше почали проводитись інтегровані уроки. Вони прижилися і проводяться у нашій школі. Необхідно відмітити, що, інтеграція позитивно впливає на оволодіння учнями інтелектуальними вміннями та навичками.

Вчителі англійської мови активно впроваджують інноваційні форми роботи з учнями. Однією з форм роботи є дистанційна освіта або онлайн - освіта, яка на сьогодні є дуже популярною серед освітян. Одним з різновидів онлайн - навчання є інтернет - олімпіада. Інтернет – олімпіади мотивують учнів до навчальної діяльності, самоосвіти, прагнення отримати максимум знань, вмінь та навичок у зручній для учнів час. Долучивши учнів до олімпіад, ми зможемо підвищити мотиваційний аспект навчальної діяльності, учні будуть прагнути самовдосконалюватися. Цей формат проведення дозволяє не лише швидко перевірити рівень знань учнів та прискорити обробку отриманої інформації, а й охопити чималу кількість учасників. Ці олімпіади складаються зі спеціально розроблених інноваційних завдань, спрямованих насамперед на підвищення в учнів інтересу та мотивації до навчання і дозволяють чітко визначити рівень знань, а деякі вимагають активного прояву найкращих учнівських здібностей – креативності та кмітливості.

Що дають інтернет- олімпіади ? Для вчителя це репутація та професійний зріст. Учні стають більш вмотивовані, згуртовані, зацікавлені в навчанні. Інтернет - олімпіади урізноманітнюють навчальний процес, мотивують до більш глибокого вивчення предмету, психологічно готують учня до ЗНО.

З 2 по 9 березня 2019 року відбулась інтернет – олімпіада з англійської мови. У ній взяли участь 17 учнів. Призерами стали 12 учнів.

Дипломи I ступеня:

Шестаковська Яна
Залійська Ангеліна
Сходзінська Олександра
Арбуз Євгеній
Гладка Юлія

Дипломи II ступеня:

Виноградський Андрій
Стицюк Яна
Сіренко Артемій

Дипломи III ступеня:

Морондель Аліна
Танасійчук Анна
Романова Аліна
Ліснічук Ольга

Ядром інтернаціонального виховання в школі Рєзніка був Клуб Інтернаціональної Дружби. Не було такої події у світі, яка б не знайшла відгуку в серцях учнів. Починаючи з 2003 і по 2014 рік у нашому навчальному закладі працювали волонтери Корпусу Миру США. В школі почав свою роботу клуб англійської мови, де школярі переглядають відео, обговорюють, слухають англомовну музику, виконують проекти та презентації, листуються з англомовними друзями.

Наша школа багато років працює як опорна школа з використанням педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського. Василь Олександрович любив і вивчав іноземні мови все своє життя. Він знав англійську, німецьку, французьку, польську, чеську мови. З метою розвитку навичок творчого письма пропонує учням незакінчені оповідання. Цю методику використовував відомий педагог та письменник В. Сухомлинський. Духовне життя дитини повноцінне тільки тоді, коли вона живе у світі гри, казки, музики, фантазії, творчості. Дуже часто після прогулянки в осінньому лісі чи зимовому парку ми створюємо з учнями власні оповідання. Одного разу разом з учнями

ми написали оповідання про сніговичка. Школярі молодшої школи взяли активну участь у Всеукраїнському дитячому конкурсі „ Країна творчості ” який проводив дитячий журнал „Пізнайко ”. Одним з пріоритетних напрямів діяльності журналу для вивчення англійської мови є розвиток творчих здібностей дитини. Ми разом з учнями склали „ ABC у віршах ” українською та англійською мовами.

Продовжуючи традиції, які склалися в школі, враховуючи тенденції розвитку освіти взагалі і в ролі вивчення іноземних мов вчителі англійської мови активно впроваджують позакласну роботу з предмета. На заняттях з англійської мови, на засіданнях гуртка учні дуже люблять займатися інсценізацією англійських казок, вивчати вірші та пісні. Традиційними стали заходи з англійської мови „ Містер та Міс English”, „ У світі казки ”, інтелектуальні ігри, брейн-ринги, конкурс талантів та квести.

Саме гра або ігрові моменти, чи ігрові ситуації вважаю, є необхідністю на уроках у НУШ. Адже сьогоднішніх малят цікавить абсолютно все. Ось тому необхідні нестандартні уроки кмітливості, на яких використовую різноманітні пізнавальні ігри, загадки, скоромовки, вірші, пісні. Гра має пронизувати процес навчання, вона активізує пізнавальну діяльність учнів, сприяє розвитку мислення, уяви, фантазії, а це і є необхідною умовою розвитку творчих здібностей дитини. У процесі гри в учнів підвищується інтерес до навчання. Сюжетно - рольові ігри повніше реалізують підготовку учнів до практичної діяльності, виробляють у них активну життєву позицію, виховують почуття відповідальності. Таким чином навчання стає радісною, захоплюючою і життєво важливою справою. Адже, саме у грі, у казці, у нестандартних умовах маленька особистість пізнає світ, отримує позитивні емоції, вдосконалює розумові здібності.

Славні традиції, започатковані А. Б. Резніком, продовжують жити і примножуватись. Особлива увага приділяється вивченню педагогічної спадщини А. Б. Резніка, кандидата педагогічних наук, організації самоосвіти вчителів та учнів, диференціації навчального процесу, вивченню нових освітніх технологій.

Бібліографія

1. Кравченко Ю. В.

А. Б. Резнік – учений і педагог-новатор, сучасник і послідовник В. О. Сухомлинського.

Укладачі: Ю. В. Міщай, Ю. С. Митрофаненко,
С. М. Пляка, Н. С. Черткова – Кіровоград 2013.

2. І. Л. Мудрий „ А. Б. Резнік – вчений, талановитий педагог,
новатор”
3. А. Б. Резнік „ Самоосвіта учнів у школі ” К, 1979 – 45с
4. А. Б. Резнік „ Творчий потенціал шкільного життя ”
5. Л. І. Сосонська „ Пам’яті вчителя- новатора //
ПершOVERесень – 2004 3 2 (87)

